

"דרך חייך"

מיזם חינוכי לזכרם של בני ראשון לציון שנפלו
במערכות ישראל

בית יד לבנים
ראשון לציון

שרה אשר - פנהלת אגף מורשת ישראל ובית יד לבנים
אחראית המיזם: מור אבן דגן - רכזת משפחות,
חינוך והנצחה

סמל צבי גולדמן

נולד ביום ט"ו באלול תרפ"ז (28.8.1926),

נפל ביום י"ז בסיון תש"ט (14.06.1949)

במלחמת העצמאות

בן 23 בנופלו

ילדותו

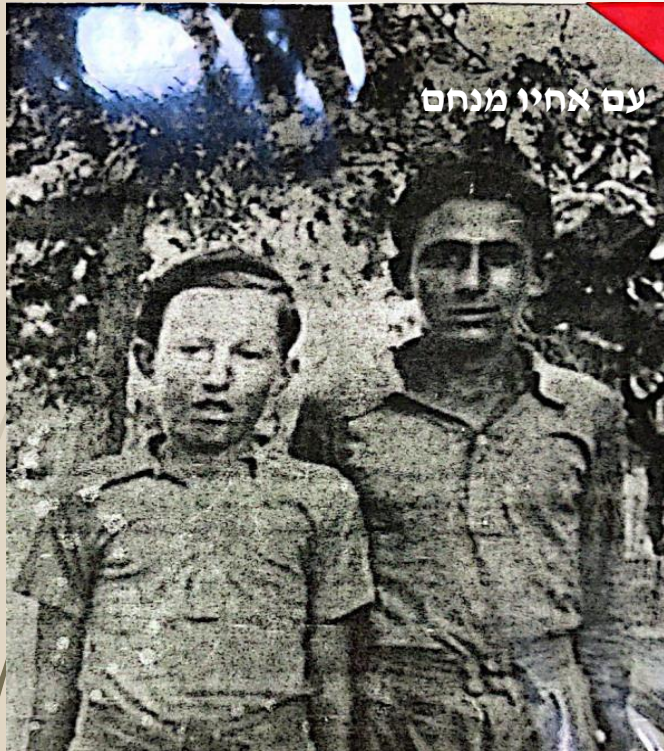
צבי המכונה ג'ינג'י, נולד בעיר מיכוב שבפולין ב-28 באוגוסט 1924 להורים יהושוע וציפורה.

בכיתות א-ב צבי למד בבית ספר פולני ואחר הצהריים היה לומד "בחדר" עד גיל 9.

בשנת 1934, הוא עלה עם משפחתו לישראל והם השתקעו בראשון לציון, ברחוב אלקעי-רמב"ם.

ילדותו

צבי נקרא על שם סבו
הרצל.

לצבי היה אח גדול בשם
מנחם ואחות קטנה בשם
חנה.

אביו יהושוע, היה סנדלר
במקצועו, ואימו ציפורה
הייתה תופרת.

נעוריו

בזכות הקליטה המהירה לשפה העברית, צבי הצליח לרכוש לעצמו הרבה חברים בראשון לציון. הוא אהב לקרוא וספורט כמו כדור-יד וכדורגל. מנחם, אחיו, מספר שהבית היה שופע חיים ואהבה.

בערבים, כשההורים היו עובדים, צבי ואחיו מנחם היו הולכים לצפות במשחקי כדורגל בצריפין ובפרדס ברנשטיין (כיום נווה הדרים).

נעוריו

צבי למד בתלמוד תורה עד
גיל 12, ולאחר מכן למד
בישיבה בעיר רחובות עד גיל
17.

מגיל 17 צבי עבד בחייל
האוויר של הבריטים בתל-
נוף.

השירות הצבאי

צבי התגייס לשורות ההגנה, ולאחר מכן, הוא התגייס לצה"ל לחטיבת גבעתי תש"ח גדוד 52, פלוגה א'. המ"פ היה שלמה להט, ראש עיריית תל אביב לשעבר.

מלחמת העצמאות

המלחמה החלה בבוקר ה-30 בנובמבר 1947, יום לאחר קבלת תוכנית החלוקה בעצרת האו"ם. ערביי ישראל פתחו בהתקפות כנגד היישוב היהודי בארץ ישראל כדי למנוע את יישומה.

בשלב הראשון של המלחמה, הלחימה התאפיינה בעימות צבאי מוגבל בין הכוחות הצבאיים של הערבים הפלסטינים לבין כוח המגן העברי של היישוב היהודי בא"י.

מלחמת העצמאות

ב-12 בדצמבר 1947, ירו ערבים מגבעת החרבה בפאתי תל א-ריש על שכונת גרין בחולון והניסו יהודים מבתיהם. למחרת, אנשי פלוגת החי"ש החולונית, לימים פלוגה ב' של גדוד 51 גבעתי כבשו בפעולת תגמול, את הגבעה ופרקו את עמדת הירי. אך הפלוגה נסוגה מפני התקפת נגד ערבית במהלכה נהרג אחד הלוחמים.

הלחימה

צבי השתתף בעשרות קרבות ומבצעים במלחמת העצמאות, ביניהם תל א-ריש, בית-עפא, סוואפיר, משלט עיבדיס, נגבה, מבצע "נחשון", מבצע "עשר מכות", פריצת הדרך לנגב ועוד. בקרב ליד משטרת עראק-סוידאן נגד המצרים, צבי הצטיין בגילוי עוז ואומץ בהצלת חברים-לשורה.

במבצע "חמץ", צבי לחם בתל א-ריש ונפצע ביום האחרון של פסח 1948, שם נפלו רבים מחבריו מראשון לציון, רחובות ונס ציונה. כתוצאה מכך, הגדוד נסוג להתארגנות מחדש ובכל לילה יצא לפעולות ולפשיטות עד פתיחת הנגב מהבסיס שהיה ממוקם בביל"ו.

הקרבות על משלט עראק- סוידאן

צבי נלחם בגבורה רבה ובקרבת זה איבד 30 מחבריו. מכל המחלקה נותרו רק הוא ועוד 3 מחבריו. שאר הלוחמים נתקעו בגדרי תיל שמנעו מהם להתקדם או לסגת, בדומה לחיילים המצרים.

בקרבת האחרון לחם צבי מול הסודנים, ובסופו של דבר הגיע המצב לנשיכות בין סודנים לחיילי צה"ל. לאחר מכן, הם גמרו את תפקידם ועברו למרכז כל החטיבה. בקרב זה נהרגו יותר מ-100 לוחמי גדוד 133 שכונה "פלוגת הדתיים".

לאחר מכן, נשלח צבי להילחם בקרבות במרכז נגד הירדנים ונפצע.

נפילתו

ביום י"ז בסיון תש"ט (14.6.1949), כאשר נסע ברכב צבאי לטיפול, התהפך הרכב ליד סיבוב הרצליה. צבי נפל בשעת מילוי תפקידו, ואזרח נוסף שהיה ברכב עימו נהרג גם כן.

הנצחתו

יד לשריון לטרון

הנצחתו

אנדרטה לזכר בני העיר שנפלו במערכות ישראל ראשון לציון

בנימה אישית...

הנריאטה: במהלך הכנת עבודה זו, למדתי הרבה על צבי גולדמן. רק לאחר שקראתי עליו לעומק הבנתי מי הוא היה. בנוסף, עבודה זו עזרה לי להבין את הסיכון המשמעותי שחיילים קרביים לוקחים על עצמם.

בר: במהלך הכנת עבודה זו הבנתי כמה לכל חייל שהשתף בלחימה היה חלק משמעותי בשמירה על המדינה בה אנו נמצאים כיום. למדתי הרבה על גולדמן והבנתי את הסיכון המשמעותי שלקח על עצמו במהלך המלחמה.

מגישות: בר בלומברג והנריאטה שיק
י"א 4, מקיף ו' ע"ש יגאל אלון
בהדרכת: אסף נסקו וגילת פט
יוני, 2023

A close-up photograph of a lit candle. The flame is bright yellow and orange, with a blue base. The candle is lit, and the wax is melting. The background is dark, making the flame stand out.

יהי זכרו ברוך!